# SUUDİ ARABİSTAN'DA HİLAL GÖRÜLÜRSE, DİĞER ÜLKE HALKLARININ DA ORUCA BAŞLAMALARI GEREKİR Mİ?

إذا رؤي الهلال في المملكة هل يجب الصيام على أهل البلاد الأخرى؟

باللغة التركية

**Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn**

اسم المؤلف

عبد الله بن عبد الرحمن الجبرين

**Çeviren**
**Muhammed Şahin**

ترجمة

محمد شاهين

**Gözden Geçiren**
**Ali Rıza Şahin**

مراجعة

علي رضا شاهين

**Soru:**

Örneğin Suudi Arabistan'da hilal görülürse, diğer ülkelerin halklarının da oruca başlamaları gerekir mi? Yoksa her ülke halkı kendi ru'yetine (hilali görmesine) mi itibar etmelidir?

**Cevap:**

Bu mesele ihtilaflıdır.

**Birinci görüş:**

Bir ülkede hilal görüldüğü zaman diğer ülkelerin de oruç tutmaları gerekir.

Bu görüşte olanlar ayın tek bir ay olduğunu kabul etmişler ve hilalin farklı yerlerde doğmasına itibar etmemişlerdir.Buna göre hilal doğuda görüldüğü zaman batıdaki ülkelerin halklarının da bu ru'yetle oruç tutmaları gerekir. Aynı şekilde bunun tersi de olur.

Bu görüşte olanlar şöyle demişlerdir:

Hepsi müslüman oldukları ve hepsi tek bir dine inandıkları halde bir ülkenin ayının, diğer bir ülkenin ayından bir veya iki gün önce başlayacağını nasıl kabul edebiliriz?

**İkinci görüş:**

Her ülke halkı kendi ru'yetiyle yani hilali kendisi gördüğü zaman oruca başlamalıdır.

Bazı âlimler bu görüştedirler. Abdullah b. Humeyd de bunlardan birisidir. Bu konuda gerçekleri gösteren deliller ve hadislerle desteklediği bir kitap telif etmiştir.

Bu görüş sahiplerinin delil olarak ileri sürdükleri hadislerden birisi Küreyb kıssasıdır. Kureyb, Şam'a bir yolculuk yapmıştı, sonra Ramazanın sonuna doğru Medine'ye dönmüştü.

İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- ona:

-Hilali ne zaman gördünüz? Diye sordu.

Kureyb:

-Hilali Cuma gecesi gördük ve o gece oruca kalktık, dedi.

Sonra İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun-:

-Mü'minlerin emiri de oruca başladı mı? Diye sordu.

Kureyb:

-Evet, dedi.

Bunun üzerine İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun-:

-Biz, hilali Cumartesi gecesi gördük. Biz, hilali görmedikçe veya sayıyı tamamlamadıkça oruca başlamayız, dedi.

Kureyb dedi ki:

-Mü'minlerin emirinin hilali görmesi ve oruca başlaması sana yeterli gelmiyor mu?

İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun-:

-Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bize böyle emretti.

Bu hadiste İbn-iAbbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun-, Şam halkı için kendi ru'yetlerini, Medine halkı için de kendi ru'yetlerini kabul etmiş ve her belde halkının kendileri hilali gördükleri zaman oruca başlayacaklarını belirtmiştir.

**Üçüncü görüş:**

Doğudaki halkın hilali görmesi, batıdaki halkın da görmesi demektir (yani onlar için de geçerlidir). Fakat bunun aksi geçerli değildir. Bunun sebebi, hilal doğuda görüldüğü zaman batıda da mutlaka görülmesi gerekir. Çünkü hilal batıda batmadan önce doğuda batmaz.

Şeyhulislam İbn-i Teymiye ve başka âlimler bu görüştedirler.

Tercih edilen görüş, ikinci görüştür. Yani iki ülke arasında uzak bir mesafe olur da diğer ülkede de hilali görmek mümkün olursa, her ülke için kendi gördüğü hilal geçerlidir. Uygulama buna göredir.

Başarı Allah'tandır.[1]

[1] Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn, "Oruçla İlgili Fetvâlar", s: 26-27